

**METSO LUONNONHOITO JA ENNALLISTAMINEN: YHTEISTYÖSSÄ TOIMINTAAN
2.2.2010, TIETEIDEN TALO, HELSINKI****Mitä hyvää?**

Ajankohtainen aihe, hyvät aiheet ja luennoitsijat. / Mielenkiintoisia tutkimusten ja käytännön kohteiden esittelyjä. / Laaja kattaus. / Olavi Lehto. / Mukava kuulla jo toteutuneista yhteistyöhankkeista. Hienoa, että osallistujatahoja oli läsnä monipuolisesti. Siitosen esitys & Olavi-kummisedän puheenvuoro antoivat eniten. / Tällaiset yhteistyöfoorumit ovat aina mahtavia! / Iltapäivän käytännön esimerkit hyviä. / Asiantuntevat luennoitsijat. Aamu ennen ekaa taukoa + iltapäivä kahvitauon jälkeen. / Laaja-alainen osallistujajoukko. Jari Koukin esitys oli hyvä. / Hyvä läpileikkaus otsikon aiheesta. Yhteistyön tärkeyden merkitys tuli hyvin esille. / Monipuolisia esityksiä. / Monipuoliset alustukset, tiivis päivä. / Monipuolinen. / Monipuolisia esitelmöijä erilaisista hankkeista. / Pääsi ajan tasalle suojelualueiden ennallistamisesta. / "Kummisedän" puheenvuoro → hyvä, että mukaan oli otettu myös maanomistaja eikä pelkästään tutkijoita ja asiantuntijoita. Yleisesti puheenvuorot – luennot riittävän tiiviitä, jotta mielenkiinto pysyi yllä. / Hyvä seminaari, monipuoliset näkökulmat & puhujat, hyvä että myös maanomistaja oli mukana → kummisetä malli oli hyvä. / Hyviä esityksiä tutkimustuloksista mm. Siitosen esitys paahdeseurannasta. Moniarvoinen seminaari. Myös muut tahot kuin metsäkeskusmyönteisyys sai puheenvuoron; mo, kunta... / Aiheet käytännön läheisiä. / Uutta ja mielenkiintoista tietoa. / Esityksiä monipuolisesti sekä tieteelliseltä että käytännölliseltä pohjalta. / Monia erilaisia näkemyksiä luonnonhoitoon. / Näki tuttuja. / Hyvä katsaus eri toimijoiden tekemisiin yhteisten tavoitteiden hyväksi. / Monipuolinen katsaus tutkimuspohjaista pohdintaa ja käytännön erimerkkejä. / Ajankohtaisuus, laaja skaala luennoitsijoita. / Erilaiset esitelmät. / Iltapäivä. / Konkreettiset esimerkit käytännön luonnonhoitohankkeiden toteuttamisesta, Life-järjestelmän esittely. / Monipuoliset ja antoisat esitykset, erityisesti kummisetä. / Monipuolinen ohjelma – tieteellistä tietoa käytännön esimerkkeihin. / Lyhyet alustukset ja esimerkit mitä töitä tehdään muualla Suomessa. Ehkä tutkimukset olivat tarpeettomia esityksiä tällaisessa tilaisuudessa.

Mitä parannettavaa?

Luonnonhoito jäi vähän ennallistamisen jalkoihin. Tulosohjaavien ministeriöiden edustajia olisi voinut olla läsnä enemmänkin. / Pidemmät tauot, jotta ehtii oikeasti verkostoitua. / Olisi porauduttu syvemmin käytännön ongelmiin – rahoitus, pulmakohdat yhteistyössä ym. eikä kerrottu hankkeista niin yksityiskohtaisesti. / (Yhteistyön esimerkit). Esitelmät turhan yksityiskohtaisia tuloksia hankkeista. Yhteistyö, ongelmat ja rahoitus ei niinkään tullut esiin. / KEMERAn käytännöt luonnonhoidon ja ympäristötukisopimusten osalta. Mitä KEMERAn kautta voi rahoittaa luonnonhoitona? / Kun paikalla on kovaa asiantuntemusta, kannattaisi ehkä suurempi osa esityksistä olla aika pitkälle vietyä asiantuntijatietoa → parani loppua kohti. / Käytännönläheisiä esimerkkejä lisää ihan hanketasolle. / Osa esityksistä vaatimattomia, ykkösketju puuttui. / Talousmetsät jäivät ulos esimerkeistä. Jos kyseessä on luonnonhoito, on talousmetsät avainasemassa. / Ei moitittavaa. / Juha Pykälän esitys puuttui! Materiaalit puuttuivat! Risto Murrin ja Matti Seppälän esitys jo sen seitsemännen kerran. Riittää jo! Murto ei käy MALLIKSI, koska kunnan virkamiesten tehtävä ei ole opastaa yksityismetsien hoitoa! (eikä ole aikaakaan). ↔ Metsä-Vasu-hanke. / Tuolit? / Esitelmistä voisi olla yhteenveto jaossa. / Eikö tutkimusnäkemystä olisi ollut saatavilla muista kuin lahoppulajeista? Lehdot sekä uhanalaisten lajien että METSON näkökulmasta tärkeitä → tutkimustietoa näistäkin. / Edes jotain uutta konkreettista. / Enemmän erilaisia näkökulmia esim. metsäyhtiöiden, luonnonsuojelujärjestöjen kanalta ja mahdollisuudet yhteistyöhön heidän kanssa. / Fokus voisi olla selkeämpi: Punainen lanka puuttui – loppuvaikutelma sekava. / Ehkä tarkempaa tietoa, materiaalia jakoon tilaisuudessa, 2 päivää. / Kaikilta esiintyjiltä toivoisi havainnollistavan

PP-esityksen tms., ei pelkkää puhetta. / Ruokailun järjestäminen tai paremmin kertoa paikoista. Hiukan meni ulkopaikkakuntalaisella haahuiluksi.

Kerro ideasi yhteistyön ja verkostojen kehittämiseksi luonnonhoidossa ja ennallistamisessa

Metsäoppilaitokset mukaan esim. tilaisuuksien pitopaikat joihinkin? / Alueellisia/maakunnallisia tapaamisia. Tutustuminen jo toteutettuihin kohteisiin maastossa. Vuosisuunnitelmien esittely. / Maastopainotteinen koulutus. / Teemaretkeily. / Elinympäristökohtaiset hankkeet! / Tulisi olla enemmän paikallisia kummisetiä, jotka veisivät hyvää asiaa eteenpäin alueen maanomistajille → parempi lopputulos kuin viranomaislähtöisesti. / Yhteistyö maaseutupuolen kanssa (vrt. METSO-yhteistointiverkosto Metsätalouden luonnonhoidon yleissuunnittelu). Paikallisessa yhteistyössä kyläyhdistysten rooli? Kuntayhteistyö. / Metsänomistajia ja niiden edustajia enemmän mukaan. / Entistä enemmän alueellisia ja paikallisia yhteistyöryhmien tapaamisia, metsänomistajien innostamista osallistumalla tilaisuuksiin. Aktiiviset sähköiset keskustelufoorumit. / Maakuntien riistanhoito-organisaatiot muukaan! RHY – RHP → metsästysseurat. Intressit 100 % yhtenevät esim. Riekkö & Teerisuot, vesilintukosteikot → WIN/WIN!!! / Kuinka kannustaa KEMERA-kelvottomia luonnonhoitoon ja ennallistamiseen? Mistä löytää metsänomistajapromootoreita viestintätarkeoituksiin? / Tulisi tukea esim. Paahde-hankkeen kaltaisten hankkeiden jatkoa!!!! / Alueelliset verkostotilaisuudet/tapaamiset → tähän tarvitaan valtakunnan tukea. Yhteistyöhankkeet MMM:n ja YM:n rahoittamina esim. paahdehanke. / Parempaa yhteistoimintaa alueellisella tasolla. Luonnonhoitohankkeissa joutuu ensimmäisellä kerralla tekemään aikamoisen selvityksen paikallisista yhteistyökuvioista ja tuntuu siltä että aina jää joku taho huomaamatta.

Minkälaisia materiaaleja ja mitä koulutusta ennallistamisesta ja luonnonhoidosta tarvitaan?

Oli kiva kuulla, että uudet opukset metsän- ja suon ennallistamisesta ovat tulossa. Ihan perusesitteitä maanomistajille. / Yhteen paikkaan nettiin toteutettuja ja käynnissä olevia hankkeita. / Selkokielistä materiaalia/yleisöluentoja esim. yksityisille maanomistajille. / Materiaalia on jo paljon. Olemassa olevaa tulisi jakaa tehokkaammin, eikä välttämättä tarvetta uusille. / Ennallistamissuosituksat/ohjeet (sis. mm. kohteiden valinta miten tehdään ym.) / Asiantuntijaverkosto tyyliin eliöryhmät olemassa olevan matskun lisäksi. Rahoitusongelmiin ratkaisuja. / Enemmän maanomistajia mukaan kertomaan hankkeista heidän näkökulmastaan. Lisäksi esimerkkejä, miten on luotu yhteistyötä eri tahojen kanssa. / Toimintaohjeita eri hanke- ja elinympäristötyypeille. / Esiteitä maanomistajille ja oppaita asiantuntijoille. / Käytännön oppaita ennallistamisesta, mutta sellaisia oli tulossa Päivisen Jussin mukaan. / Oppaita, malleja. / Oppilaitoksille/opiskelijoille omat kurssinsa/opintojaksonsa mm. metsäoppilaitokset. / Eri kohderyhmät tarvitsevat erilaisia materiaaleja. / Entistä enemmän alueellisia ja paikallisia yhteistyöryhmien tapaamisia, maanomistajien innostamista osallistumalla tilaisuuksiin. Aktiiviset sähköiset keskustelufoorumit. / Hyvät nettisivut ja yhteistiedot. Tietoa rahoitussuhteista ja yhteistyömahdollisuuksista. Lisää kummisetiä! / Tarkemmin erittelemättä: perustavanlaatuisesta koulutuksesta ainakin tyypillisimpien alueiden/kohteiden ennallistamisesta. / Kokemuksia ja menetelmiä ennallistamisen toteuttamisesta. / Rahoitusmallit yhteistyölle. Käytännön työohjeet esimerkkihankkeista, havainnollinen materiaali, keskustelupalstat tms. / Käytännön suunnittelutyöhön ohjeistusta – tulossakin... / Metsähallituksen hoitoppaita odotan kieli pitkällä. Josko lehtojen hoito-opaskin uusittaisiin. Lohjalla metsähallitus toteuttaa lehdoissa kuusen lahottamista pystyyn ja en ihan allekirjoita touhua. Jos tällaiset asiat on tutkittu, niin tuloksia kaipailin. Aikamoiset havumäärät varisee ensi kesänä alas maahan ja lahoppua syntyy vasta monen vuoden kuluttua. Onko lehto oikea paikka tehdä havulahoa?? Jonkin verran yritän pysyä uusien tutkimusten tasolla, metlan uutiskirjeet ovat hyvä juttu. Sykeltä en vastaava uutiskirjettä ole vielä löytänyt ja aikaa menee kahlatessa nettiviidakossa. Metsavastaa sivuille kannattaisi laittaa luonnonhoitoon linkkejä hyviin tutkimuksiin.

Toivotko jatkoa luonnonhoito ja ennallistaminen yhteistyöseminaarille? Millaista?

Esim. alueellista seminaaria, yhteistyöpäivää tms. / Tämän tyyppisiä tilaisuuksia. joitakin kohteita käytetään jatkossa esittelykohteina → retkiä. / Voitaisiin järjestää käynti ennallistamiskohteille = maastoseminaari. / Kyllä tämmöinen seminaari on ok. Pienemmällä forumilla maastoon. / Kyllä. Ainakin tällaisia yleisseminareja ja tiukemmin rajatuista aiheista olevia seminareja. 1 pv on hyvä. Alkukevät on hyvä. / Hankekohtainen esittely vaatisi oman koulutuksen esim. maastossa. Seminaarissa pitäisi pyrkiä miettimään mikä mättää jos mättää. Esim. epäonnistumiset, ongelmat, 0-tulokset. / Ok. hyvät tietokatsaukset, yleistieto lisääntyi. / Kyllä, uusi seminaari esim. 1-2 vuoden kuluttua. / Talousmetsäseminaari. / Toivon jatkoa (seminareille)/seminaarille. / Kyllä. Tämän kaltaiset laajat seminaarit joissa eri toimijat läsnä + alueellisia seminareja. / Syvempää tietoa! Eikä tätä eli kaikille jotakin pintaliitoja + kaikki tahot esiin. Ei tarvita kummisettiä!! / Mahdollisesti paikallisia/alueellisia seminareja maastokäynteineen. / Kyllä. Esim. tällaista ja tutustumisretkiä. / Kyllä, seminaari on hyvä tapa jakaa tietoa laajalle alueelle. / Seuraavaksi puhtaasti metsänomistajalähtöinen näkökulma. / Materiaaleja: mm. selkeitä oppaita esim. lehtojenhoidosta maanomistajille keskittyen Keski-Suomen lehtoihin ja niiden hoitohaasteisiin. / Kyllä. / Samankaltainen tilaisuus 2011 – mukaan myös METSO-kokemukset 2010. / Tuloksia myöhemmin: millaista yhteistyötä syntyi (miel. myös maastokohde) + millaisia seurantalutoksia tulee. / Totta kai, jatketaan samaan malliin! / Kyllä, myös maastokoulutusta. / Kyllä. Yleisesityksiä + ryhmätöitä. / Kyllä. Ajankohtaista tietoa, esimerkillisiä toteutettuja hoitotöitä ym. tarpeellista tietoa. / Jatkotoimena odotan samantyyppistä seminaaria, mutta alueellisella tasolla, ehkä 4-5 metsäkeskusta. Maastokäyntejä hoidetuilla kohteilla ja huom. metsähallitus ehdottomasti mukana.

Tilaisuuden sisällöstä oli hyötyä työsi kannalta 3,8

Perustelut Tätähän tässä touhutaan – ei pyörää tarvitse uudestaan keksiä. / Ajankohtaista tietoa opetukseen. / Asiat aika paljon tuttuja jo ennestään. / Oivallus yhteistyötahojen monipuolisuudesta. / Iltapäivä hyödyllinen. / Uutta tietoa. / Vähäiset ennakkotiedot. / Hyvä tietää tärkeästä asiasta, joka ei ole oma ykkösjuuttu, mutta lähellä sitä. / Tietoa tarvitaan metsäluontoneuvojien työssä. / Monipuolinen paketti käytäntöä ja tutkimusta ja päivitettyä tietoa. /

Vastasiko tilaisuus odotuksiasi 4,0

Perustelut En odottanut näin hyvää antia. / Otsikointi vastasi sisältöjä. / Ohjelma oli tiedossa ja oli odotettu – ei uutta, mutta hyvä päivitys. / Ehkäpä enemmän tarkempaa tietoa. /

Kokonaisarvosana tilaisuudesta 4,0

Perustelut Ok. mutta ovi ei pysynyt kiinni → kuuluvuus ongelma takana. / Pysyi aikataulussa, sopivasti rytmitetty monipuolinen tarjonta. / Monipuolisuus ok. / Tiivis kokonaisuus ja osa tutkimuksista ja alustuksista irti käytännöstä. / Hyvät järjestelyt ja esitelmöitsijät. / Hyvin toimii, hyvät esitykset, fokusta ja jäntevyyttä voisi olla lisää. /

Muita ajatuksia

- Kun teema oli yhteistyö, olisiko löytynyt enemmän esimerkkejä siitä?
- Olisivatko ryhmätyöt verkostoineet seminaarin osallistujia paremmin?
- Miten tutkijat ja käytäntö kohtaisivat?
- Luonnonhoito ja ennallistaminen suhteellisen pienen joukon "harrastus". Olisiko keinoja saada luonnonhoito osaksi normaalia metsätaloutta eli ettei aina toimitaisi hanke pohjalla? Mitä voisivat olla tällaiset talousmetsien luonnonhoitotoimet?
- Jatkumon luominen?

Osallistujia 116, palautelomakkeen palauttanut 35 = 30 %